

MEMO

Aan: Raadsleden Hart van Brabant

Van: Paul van Dijk, procesregisseur REKS Hart van Brabant

Betreffende: Beantwoording technische vragen over REKS door D66 Gilze Rijen.

Datum: 9 februari 2020

Door D66 Gilze Rijen zijn technische vragen gesteld over de REKS Hart van Brabant. In deze memo wordt antwoord gegeven op deze vragen.

1. Kan worden aangeven hoe de 35 TWh is opgebouwd. Waar is globaal gezien rekening mee gehouden en waarmee niet (bijvoorbeeld energiebesparingsmogelijkheden, klimaatverandering enz).

Antwoord: In het klimaatakkoord is berekend hoeveel TWh duurzame energie er in 2030 opgewekt moet worden. Een deel hiervan wordt gerealiseerd door windmolens op zee. Het resterende deel, zijde 35TWh moet op land worden gerealiseerd. In de berekeningen is rekening gehouden met energiebesparing, het elektrificeren van woonwijken en (beperkt) mobiliteit.

2. Waar zijn de documenten RES 1.0 met ondertitel 'Energieneutraal in 2050- vanaf nu' terug te vinden. Indien deze niet publiekelijk te vinden zijn, zou je die dan kunnen toezenden?

Antwoord: de stukken van de RES 1.0 zijn als bijlage bijgevoegd.

3. In de informatiebrief van de REKS wordt gesproken over Regionaal kader voor duurzame opwek. Wat wordt daar precies mee bedoeld en hoe ziet dit eruit.

Antwoord: aan het regionaal kader voor duurzame opwek wordt nu nog gewerkt. Dit is er nog niet.

In dit regionaal kader willen we tot gezamenlijke afspraken komen over: waar willen we wel en geen grootschalige zonneparken, hoe ziet landschappelijke inpassing eruit en wat moet minimaal op het gebied van participatie worden gerealiseerd.

4. a. Hoe ver staat het plan voor energiebesparing en voor aanpak van zon op daken?
b. Wat is de opgave van de individuele gemeenten hierin?

Antwoord: In de REKS wordt een plan van aanpak voor energiebesparing en aanpak zon op daken opgenomen. Dit is een hoofdlijnen aanpak die de komende periode verder moet worden uitgewerkt. De opgave voor energiebesparing per gemeente is hierin niet opgenomen.

5. Hoe ver staat het met de verkenning van stimuleringsmaatregelen en welk aanvullend instrumentarium dat nodig is om te versnellen?

Antwoord: Nu de REKS in Hart van Brabant langzaam vorm begint te krijgen wordt ook duidelijk wat allemaal nodig is om dit voor elkaar te krijgen. Op dit moment wordt geïnventariseerd wat allemaal nodig is om van de REKS een succes te maken. Dit betekent dat we in het concept bod REKS ook een hoofdstuk gaan opnemen 'wat vragen we van het rijk'.

6. Bij bepaling van de regionale opgave voor duurzame energie staat onder het derde bulletpoint mbt wat we van 1 TWh kunnen aftrekken voor 2030 "De totale productie op bedrijfsdaken, agrarische daken en daken van publieke gebouwen en via postcoderoosprojecten: 275 miljoen kWh. Wordt hier 25% van de bedrijfsdaken meegenomen, zoals eerder gesteld? Met hoeveel % van de agrarische daken wordt hier gerekend? Hoe zit het met de postcoderoosprojecten (PRP)? Mbt het laatste (PRP) is dit wat er maximaal beschikbaar is in hart van Brabant of zit hier nog ruimte?

Antwoord: Totaal oppervlak bedrijfsdaken volgens Posad (2016) is 1880 ha. Ervaring is dat maximaal 25% (dus 470 ha) dak vol gelegd kan worden met zonnepanelen. Uit de studie 'potentie van daken voor zon' die via de energiewerkplaats Brabant is in te zien zou er o.a. vanwege zonligging 440 ha industriedak geschikt zijn voor plaatsen van zonnepanelen. De cijfers die daar gehanteerd zijn, zijn wat verouderd. Reëel lijkt om uit te gaan van maximaal 500 ha dat belegd kan worden met zonnepanelen.

Het is echter niet reëel om te veronderstellen dat in 2030 de daken vol liggen met zon. Er zijn beperkingen als het gaat om bijvoorbeeld medewerking van eigenaren van panden, subsidievoorwaarden maar ook beschikbaarheid van panelen en arbeidskrachten die panelen kunnen plaatsen. Er is een aantal deskundigen geraadpleegd om een inschatting te kunnen maken van wat reëel is voor plaatsing tot 2030. Daarnaast wordt ook gerekend met de potentie om op daken van publieke gebouwen en agrarische bedrijven grootschalige zonprojecten te realiseren. In totaal wordt uitgegaan van 300 ha dak dat belegd kan worden hetgeen een opbrengst geeft van 270 miljoen kWh in 2030.

Er is ook een inschatting gemaakt van het aantal zonnepanelen dat per jaar in het kader van een postcoderoos gerealiseerd kan worden. Het gaat dan om 2000 panelen per jaar, in totaal dus 22.000 panelen x 225 kWh = 5 miljoen kWh.

7. Onder Regionale Structuur Warmte staat in de 4e alinea (het document heeft geen pagina nummer) laatste zin: "Eventuele overschotten van warmte kan uitgewisseld worden door middel van biogas en biomassa". Wat wordt hier precies mee bedoeld?

Antwoord: De meeste warmte die we kunnen gebruiken voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving is gebonden aan de omgeving. Dat geldt bijvoorbeeld voor aquathermie, geothermie en restwarmte. Transporteren van warmte uit deze bronnen over langere afstand is niet haalbaar. Bij dit transport vindt er warmteverlies plaats. Biogas en biomassa kunnen relatief makkelijk worden getransporteerd. De warmte wordt namelijk ter plaatse geproduceerd.

8. Op dezelfde pagina staat onder Aanpak klimaatadaptatie in samenhang met energietransitie dat er 6 specifieke gebiedsopgaven zijn geformuleerd. Welke zijn dit? Wanneer wordt de invulling hiervan gepresenteerd?

Antwoord: Er zijn 6 gebiedsopgaven geformuleerd. Deze zijn bestuurlijk nog niet vastgesteld. Dit betreft de verschillende beekdalen, de hoge zandgronden en de lager gelegen gebieden. Tijdens de regionale radenavond zal in een van de deelsessies een toelichting worden gegeven hoe we zijn gekomen tot deze zes gebieden.

9. Een uitgangspunt voor participatie voor Hart van Brabant is: proces- en financiële participatie uit het Klimaatakkoord vormen de grondslag voor elke gemeente van de regio Hart van Brabant. Wat houdt dit concreet in?

Antwoord: In het klimaatakkoord is de ambitie opgenomen om minimaal 50% lokale participatie hebben. Dit kan enerzijds financiële participatie zijn. Bijvoorbeeld door het kopen van aandelen. Een voorbeeld is Windpark Spinder. In de regio Hart van Brabant willen we ook proces participatie (hoe kunnen bewoners en bedrijven participeren in het proces. Met andere woorden hoe kunnen zij meedoen en meebepalen waar en hoe grootschalige wind en zon komt) en sociale participatie (hoe zorgen we ervoor dat iedereen kan meedoen) meenemen. Een werkgroep waarin ook de lokale energie coöperaties deelnemen is dit nu aan het uitwerken.